

Predlozi za unapređenje primene asistivnih tehnologija u Srbiji –
zaključci Treće međunarodne konferencije za Asistivne tehnologije i komunikacije (ASTEK)

Poštovani/a,

Konferencija o **Asistivnim Tehnologijama i Komunikaciji – ASTEK** ima za cilj promociju savremenih dostignuća u oblasti asistivnih sistema namenjenih deci sa smetnjama u razvoju i osobama sa invaliditetom, u sinergiji relevantnih naučno-istraživačkih institucija i privrede. Ovogodišnja ASTEK konferencija je akreditovana u Zavodu za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, kategorisana u Komori socijalne zaštite i akreditovana u Hrvatskoj Komori edukacijskih rehabilitatora. Ove godine, 5. novembra, za konferenciju je bilo registrovano 414 učesnika koji su pratili predavanja domaćih stručnjaka ali i stranih eksperata iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Velike Britanije, Jordana i Singapura. Iskustva do sada održanih ASTEK konferencija pokazuju da je njena primarna ideja objedinjavanja svih domaćih resursa na polju asistivnih tehnologija opravdala očekivanja i učinila je redovnim godišnjim događajem.

Imajući u vidu misiju i viziju ASTEK konferencije i evidentnu potrebu za širenjem svesti o mogućnostima i primenama asistivnih tehnologija, obraćam Vam se u ime Organizacionog i Programskog odbora konferencije, a sa ciljem da se prenesu glavni zaključci sa ovogodišnje ASTEK konferencije kao i predlozi za koje verujemo da bi unapredili primenu asistivnih tehnologija u Srbiji:

1. S obzirom na visoku prevalencu funkcionalne onesposobljenosti (14% svetske populacije) i nedovoljnu dostupnost proizvoda asistivnih tehnologija, neophodno je sistemski razmatrati razvoj i primenu asistivnih tehnologija. Stoga predlažemo formiranje multidisciplinarnе radne grupe koja bi na nivou države bila zadužena za: poboljšanje pristupa asistivnim tehnologijama, kreiranje kataloga asistivnih tehnologija, standardizaciju asistivnih tehnologija koje se koriste u ustanovama korisnika (imajući u vidu pre svega kvalitet i prilagođenost tehnologija stvarnim potrebama korisnika) i definisanje strategije razvoja novih asistivnih tehnologija.
2. Postojeće asistivne tehnologije nisu u dovoljnoj meri dostupne korisnicima. Predlažemo formiranje specijalizovanih Centara za asistivne tehnologije u kojima bi asistivne tehnologije bile dostupne i edukatorima i korisnicima (uz mogućnosti tzv. programa „reciklaže“).
3. Potencijalni korisnici asistivnih tehnologija su nedovoljno informisani o postojećim rešenjima, čak i kada su ta rešenja besplatno dostupna. Predlažemo da se za tehnologije koje su već dostupne sistemski organizuje diseminacija (po potrebi i obuka) u ciljanim ustanovama kako bi se korisnici upoznali sa mogućnostima postojećih asistivnih tehnologija. Za organizaciju ovakve vrste diseminacije može biti zadužena i radna grupa koje je pomenuta u tački 1.
4. Evidentna je potreba korisnika za nizom uređaja i aplikacija (neki od njih su specifični za lokalno područje) koji bi omogućili: digitalizaciju srpskog znakovnog jezika, pristup slepih digitalnim sadržajima, obrazovni igrovni sadržaj na srpskom jeziku, testiranje govornih performansi, testiranje mentalnih i kognitivnih sposobnosti, asistenciju motornoj kontroli i rehabilitaciji itd. Predlažemo da se obezbede ciljani programi finansiranja razvoja asistivnih tehnologija, a u skladu sa strategijom koju bi definisala radna grupa iz tačke 1.

Nadamo se ćete prepoznati društveni, ekonomski i naučni značaj predloga organizatora ASTEK konferencije i da ćete shodno svojim resursima omogućiti da se u Srbiji poboljša razvoj asistivnih tehnologija, poveća dostupnost postojećih asistivnih tehnologija i da ćete podržati sve vidove diseminacije ovakvih aktivnosti.

Beograd, 27. decembar 2021.

Srdačno,

Siniša Ranković

U ime Organizacionog i Programskog odbora ASTEK konferencije
Predsednik Upravnog odbora Društva defektologa Srbije Siniša Ranković, dipl.defektolog